

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кор.,
на пів року 8 кор., на чверть року
4 кор., на місяць 1 кор. 50 сот.
в Росії: на цілий рік 8 карбованців, на пів
року 4 карб.
в інших державах: на цілий рік 32 фр.,
на пів року 16 фр.

Передплата на „Буковину“ разом із
тижневником „Руска Рада“

на цілий рік 18 кор. (вкл. 9 рублів або 34 фр.)
а на пів року 9 кор., вкл. 4-50 р., або 17 фр.
Поодинокі числа 10 сотників.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Редакция, адміністр. і експедиция
„Буковини“

в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.

Ч. телефону 176.

Адрес для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся по 20 сот. від
стрічки „Надіслане“ по 40 сот. від стрічки.
При частійших замовленнях відповідний рабат.
Рекламацій неопечатані вільні від порта.
Рукописи евертає редакция лише за попе-
редним вастереженням і залученем належи-
тості поштової. ~~~~~
В справах редакційних можна устно по-
ровувати ся що дня від 9—10 рано і 2—3
по пол. крім неділі і свят.

Україна в російському державнім бюджеті. *)

Клуб українських послів в Думі постановив не брати участі в дискусії при першій читанню бюджету а рішив виступити з відповідною заявою аж при новій дебаті перед повною палатою послів, розібравши впері до докладно позицію України в російському державнім бюджеті. Клуб вибрав спеціальну комісію до сеї справи і ся комісія займає ся тепер студією потрібного статистичного матеріалу в тім напрямі.

Як я догадуюсь, декларація українського клубу звернеть ся проти експлоатації України в користь північної Росії і жадати ме, щоб всі доходи податкові, які з України пливають до державної каси (стопа податкова є на Україні значно вища, ніж в проції Росії!) — не йшли на потреби других провінцій, але виключно служили потребам самої тільки України. Головно зверне декларація увагу на просвіту народну, на людovu гігієну і на средства комунікації, бо в тих напрямках Україну все дуже кривджено.

Щоб краще порозуміти сказане вище, звернути треба увагу на ролю України (то є її чотирнацять цілковито або в значній мірі українських областей) зглядом російського державного бюджету. Областями тими є губернії: подільська, волинська, бесарабська, херсонська, київська, полтавська, чернігівська, курска, вороніжська, харківська, екатеринославська, таврійська, область чорноморська і кубанська.

В моїх выводах опираюсь на офіційні дані державних приходів і розходів, як їх подає справоздане державної контролі із 1903. р., бо нормальні відносини ще більш на-

*) Відповідь на відповідну телеграму віденської: „Ruthenische Korrespondenz“.

рушились в 1904. р. наслідком російсько-японської війни і новіших дат статистичних ще нема.

Перекоуємось, що вся сума стягнених з України приходів державних виносить 519-6 мільонів рублів або 26 проц. всіх державних приходів, — а натомість сума видатків державних для України виносить лиш 279-5 мільонів рублів, або незначно більше понад 15 процентів всіх державних розходів. Всі доходи державні в Росії виносять 2031-8 мільонів рублів, а всі розходи 1847-3 міль. рублів.

Як видно із сего, надвишка приходів на самій українській території виносила в 1903 р. 240-1 мільонів рублів, а в цілій Росії ся надвишка виносила лиш 184-5 мільонів рублів. Надвишка державних приходів понад державні видатки на Україні була отже о 55-6 мільонів рублів більша, ніж в цілій Росії. Із статистичних даних виходить далі, що в 1903 р. із державних доходів з України (519-6 міль. рубл.) около 44 процентів (226-7 міль. рубл.) зужито на покриті дефіцитів в усіх інших провінціях держави.

Наведені дані статистичні доказують, що запевнення міністра фінансів Коковцева, який в дискусії бюджетовій повторив стару байку про кривду центра держави в користь окраїн, — є брехнею. Цевне є те, що якраз на кошт окраїн, передовсім на кошт найбагатшої в продукта природи України, підніс ся і зріс в силу центр держави, між тим коли на Україні помімо її незвичайного природного багатства щорічно мруть тисячі люди із голоду а анальфбетів більше тут тепер, ніж перед двіста роками.

Посол до Думи, съяз. Гриневич.

Резолюції

ухвалені на довірочних зборах української акад. молодіжи дня 15. цвітня 1907 у Львові.

Перша резолюція в справі становища укр. акад. молодіжи супроти послідної декларації і центрального правительства. Рес. Яр. Весоловський, кандидат прав. Одноголосно ухвалено:

1. Українська акад. молодіж констатує, що відповідь центрального правительства дана депутатам укр. послів, професорів і представників нашої науки, не дає ніякої запоруки сповнення невідкладної культурної потреби нашого народу: крєованя самостійного українського університету у Львові та навіть не подає ніякої надії на те, щоб змінили ся обставини, які викликали звисні події 23. січня 1907 і сідуючих днів.

2. Молодіж домагає ся, щоби виділено вже в найближшій часі істауючі на львівнім університеті українські катедри в окреме автономічне тіло, доповнивши їх рівночасним системізованим усіх дальших кафедр та щоби правительство привернуло рівночасно управлене укр. мови на теперішнім, по закону утратившим, університеті у Львові. Лише таким чином будуть слова міністрів задокументовані ділом на те, щоби українська академічна молодіж не мусіла в противнім випадку борбу за найвищу школу в виду безупинних провокацій вести чим раз острійшими способами і то такими, яких уживаєт ся тільки в державах крайнього гнету національного й суспільного та крайньої самоволі.

3. Українська академічна молодіж, розуміючи добре необхідність наукової праці як конечну умову для основаня українського університету, зазначає рівночасно, що рішення про його утворенє є тісно звязане зі скріпленням нашої політичної сили, якої висловом між иньшим сильна чисельно і квалітативно парламентарна репрезентація. З того приводу визнає всі товариші до найбільш енергійної акції в напрямі освідомлюваня народних мас.

Друга резолюція в справі становища укр. акад. молодіжи супроти акад. сенату львівського університету. Рес. тов. О. Назарук студ. прав. Ухвалено:

Віче української акад. молодіжи з дня 15. цвітня 1907.: а) осуджує поведєне сенату, котрий по демонстрації дня 23. січня відіс ся до начальника галицької адміністрації з прошенєм, щоби він сирочинив усі пізніші поліційні і судові безправства, які й опісля до укр. акад. молодіжи фактично примієно; осуджує далі дисциплінарні вирокі сенату, якими безправно

Василь Пачовський.

Українці, як народ.

Голос на анкеті в справі святкування 250-літних роковин га-
дяцьких постулатів гетьмана Івана Виговського.

(Дальше).

IV.

Задачею проте грядучого покоління є регабілізувати пошану і честь великих подвижників з XVII. і XVIII. віку, привести в пам'ять або у свідомість серед найширших мас традицію історичного життя та боротьби українського народу, кинути перед очі люду постати гетьманів та героїв України в червонім освітленю страданя за автономні стремління, за ідею „Вольної України...“

Першим кроком до звороту українського відродження на шлях сподуки минулих віків з будучистю України, на шлях національного освідомлення люду традицією самостійного життя України з XVIII віку, була-б народна маніфєстація з нагоди 250-літнього ювілею „Гадяцької умови“, над якою саме скликано нинішню анкету.

Як небудь оцінювати сей факт історичний — все таки постулати гадяцькі своєю далекосяглистю ставлять подвижників І Виговського і Немировича в ряд найсвітліших наших провідників. — Сим фактом виявила Україна такі стремління, які до нині не стратили своєї актуальности, сим фактом поставлено такий монумент нашої самосвідомости вів перших починів новітнього нашого історичного життя, яким не може поведичати ся в тім часі ніяка нація. Ця нава річ, що народ, який перший на світі поставив постулат національної держави, не тільки не має до нині самостійної управи, але ще стоїть відсуджений від права, навіть від імені осібної нації.

Гадяцькі постулати — се найвищий шпиль нашого освідомлення яко нації — та всеж такі святкованє того факту щорічним святком немислиме. Має сей факт свою Ахілєву п'яту, яка подавала колись велику ідею з її подвижниками, а до нині не засклепилась її рана. Гадяцьку умову уложено з Поляками як унію. Вікове жите научило наш народ, як оцінювати хоч би які ідеальні умови з тою зарозумілою на своє панство нацією. Серед мас витворилась ненависть до „Ляхів“, якої до нині затерти не можна. Як піднесемо факт Гадяцької умови як велике діло — заходить потрібна небезпека:

1. Партия угодова з Поляками може піднести сей факт як свідило нашого дальшого поступованя в злуці з Поляками, що грозять нашій самостійній екзистенції супроти нахабности польського ослабленого в собі режиму.

2. Партия москвофільська піднесе в очах мас освяченє того факту ворожого Росії як прояв української зради Полякам свого народу і кликне до мас: Проч з Українцями!

3. Сам люд не прийме того свята як своє національне свята ізаа того, що сей факт був компромісом старшин з найбільшим його ворогом, Польщею, яка віками явних насильств виробила в масах ненависть до усього, що польське.

Як небудь затирало-б ся угодово-польський характер Гадяцьких постулатів перед людом смертю Виговського, розстріляного Поляками — всеж таки тому історичному фактові не достає сили, не достає авреолі слави, що поривалаб маси що року в означений день смерті Виговського.

Гадяцьку умову можна святкувати почавши від 250-літньої річниці що 10 літ, але що року святкувати її не вдасть ся так, як вимагала би потреба освідомлюваня люду великими народними святами.

Аби що року пирвати маси до висоти національного одушевлення, потреба вишукати такий факт, в яким

проявляв би ся триумф нашої сили, нашого чину. Після мене таким чином день триумфального в'їзду Богдана Хмельницького по таких битвах як: Жовті Води, Корсун, Півавці, Зборів — в'їзд до Києва в присутности єрусалимського патріарха, в'їзд гетьмана, що фактично трис тоді сідною Європою, а український народ учинив паном на своїй землі. При проголошеню того свята належить підносити так сю подію, аби хаба подвигу Богдана не ослабила авреолі того чину в очах люду.

Сам триумф, сам споми́н великих побід потрясе кождим серцем, злучить усі верстви одним храмом святостости того дня, кине думки усіх в минулисть, зверне уми і стремління в будучисть з запитом: Чи буде ще коли український народ таким паном на своїй землі? — Буде! — прогомонить кожде серце в той святый день кожного року. Так і сотворить ся почуте самосвідомости національної у всіх одиницях, певність себе, гордість на свій народ, до якого належати нині вже уважаєт ся честію.

Члени „Союза“, „Сокола“ і „Січі“ та закордонних товаришів повинні взяти на себе переведєне того свята у всіх селах, містах і столиці кожного року.

Таким чином я раджу зробити день триумфального в'їзду Богдана до Києва, як прояв нашої сили — щорічним святком, а святкувати роковини Гадяцьких постулатів — як прояв нашої національної свідомости що десять літ, почавши від 250-літніх роковин 1908 року.

Справа торжественного похорону мощів Івана Виговського насуває мені гадку, яка переведєна в чин може мати велике значіне для національного вихованя нашого народу. Тому даруюте, що при тій нагоді поставлю справу ширше з всеукраїнського становища...

(Колись буде.)

редеговано в університету кільканайцятьох товаришів без доказання їм вини; б) домагаєся, щоб сенат застановив дисциплінарне слідство проти тих товаришів, яких прокуратура увільнила від обжаловання; в) звертаєся до сенату, щоб той в інтересі спокою і правдивої науки на львівському університеті віднісся до центральної властей з представленням, що одним з опосередкованих засобів заспокоєння молодіжні є: як найскорше сповнити домагання укр. акад. молодіжні, які не прямують до відібрання прав польської мови на львівському досі утравітничим університеті, тільки до креовання самостійного українського університету у Львові.

Попри те ухвалено слідуючі внесення:

1. Українська акад. молодіжні визнає конечну потребу з'організувати у Львові прасове бюро для інформовання своєї і чужої преси про свої справи. В склад бюро входять товариші: Баран, Весоловський, Карманський, Коковський, Панейко і Солодуха.
2. Українська академічна молодіжні протестує проти безосновного засисовання діяльності товариства „Академічна Громада“, яке триває вже три місяці, вважаючи се актом адміністративної самоволі і визнає галицьке намісництво до безпородочної полагати сеї справи.
3. Українська академічна молодіжні визнає всіх товаришів з інших університетів, щоб перенисувалися у слідуючій семестрі на львівський університет.
4. Збори ухвалюють перевести статистику всієї укр. акад. молодіжні.
5. Вислати привіт до письменника Верзона, до українського клубу в думі і до українських студентів у Києві.

Передвиборчі вісти.

Черновецькі міські округи.

В неділю, дня 14. с. м. відбули ся збори руских виборців в „Народнім Домі“, на яких промовляв пан відемаршалок краю, проф. др. Ст. Смад-Стоцький. В довгий двогодинний промові розібрав п. промовець новий закон виборчий і всю передвиборчу констеляцію. Прихильники соц.-демократичної партії старалися протівитись бесіді п. д-ра Стоцького. Не хотючи входити з горсткою соц.-демократів в дальші дискусії, др. Стоцький заповів, що скличе в тій справі ще друге віче, на яке запросить місцевих членів народної рускої партії. На тім збори покінчено.

З черновецького округу.

Із Стрілецького Кута пишуть нам: З Ревної удав ся Гакман на Стрілецький Кут, де думав, що застане великий здвиг народу, бо ся громада уважає ся капанами за їхню, она й видала двох кандидатів теологів та даскала Бульбука, що мріють про якийсь вплив свій на людей. Та Гакман і його трабанти дуже розчарувались, бо коли приїхали до гром. канцелярії, де мали зібратися люди, застали там місцевого дика та приведенного ним ще одного чоловіка. Наш „кандидат“ почекав троха та видачі, що нікого нема, відїхав з нічим до Чернівців. Ну, як др. Гакман всюди найде тільки слухачів, як в Стрілецьким Куті, то може з повністю числити, що буде послом. — *Присутній.*

З кіцманського округу.

В неділю, дня 14. с. м. скликав місцевий комітет виборчий в Ставчанах передвиборчі збори на 2 години по обіді в нар. школі. На збори, котрі відбулись при великій участі народа, прибув також наш кандидат п. Іля Семака. По короткій ядренній промові п. надуч. Буцури забрав слово місцевий діяч і начальник громадський п. барон Кохановський, котрий представив присутним нашого кандидата радника п. Ілю Семаку, та промовляв про реформу виборчу. Потім розвинув кандидат п. Іля Семака в довшій бесіді свою програму, котру збори з увагою і зрозумінням вислухали. По промові пана судні Бурачинського і по запитанні скількох гадів звернених до кандидата, прийняли збори одноголосно і однодушно кандидатуру п. радника Ілі Семаки на посла до Ради державної. По гостиннім прийняттю в домі п. барона Кохановського, котрий справді дуже сердечно відносився до нашого кандидата, поступив п. Іля Семака до „Рускої Бесіди“ поміщеної в власній домі. Тут уміщена „Каса“ і „Січ“ а також і руский sklep Василя Сухолотюка. Аж серце радує ся, як в Ставчанах наші люди взяли ся до праці, і справді тут видно, як ми в послідніх роках поступили наперд. Каса числить 170 членів, „Січ“ має прегарну сикаву а в чистальні жите, рух. Сєзавдичити маєм трудолюбивости членів та проводирів. Зазначити належить, що головою „Січі“ єсть учитель Георгій Руснак, головою ж господар Іван Ойстрин а сикавою завідує Дмитро Скупар Стефанів. Честь їм за їх труд! Ставчани вже не ті, що перед 10-ма роками були, они рухнулись наперед. Майже ціла громада шанує нашу організацію і так всі як один муж постановили в день вибору (дня 14. мая с. р.) віддати голоси на нашого кандидата радника суду п. Ілю Семаку із Кіцманя.

Із заставнецького округу.

В неділю дня 14. с. м. відбуло ся велике передвиборче віче в громаді Вербівцях. Уже перед означеним часом зібрало ся було не мало місцевих і околичних виборців, вижидючи нетерпеливо свого

кандидата до парламенту п. Лукашевича, котрий прибув між зібрані о 2. годині по пол. в супроводі великого походу січового з Малого Кучурова. Перед локалем зборів привитали п. Лукашевича начальник громадський Григорій Шеленько і пан надучитель К. Томюк щирими словами, а на знак більшої пошани передали по старім звичаю хліб і сіль. Збори отворив довгою промовою п. надуч. Томюк, навів ціл зборів та їх вагу і визнавав нарід до згоди та солідарности при виборах. Потім представив бесідник народова кандидата із заставнецького округу п. Лукашевича. На зборах президував п. нач. гром. Шеленько а секретарував прибувший гість п. Д. Падура. Перший промовив на зборах сам кандидат до парламенту п. Лукашевич. У довгий та гарно обдуманий бесіді висказав кандидат свою програму, о що буде дбати, коли виберуть его послом. Нарід вислухав дуже уважно бесіді і одобрив гримкими окликами „славно!“ Перший по кандидатській промові забрав слово у дворазовім виступі перед народом пан В. Сірман, кошований з Юрківцїв, а по нїм бесідував п. Д. Падура, котрий звернув увагу на невідповідне поступованє п. д-ра Гакмана у соймі, що був відступив від мужицкої справи при ухваленю мужицких законів. По сій промові бесідували пани: Іван Циганюк із Заставни, А. Зибачинський, В. Радомський, Гр. Шеленько і Панків. Они одобривали довгими виводами кандидатуру п. Лукашевича, на що віче однодушно згодило ся та заявило, єї всіма силами підирати, а поборювати кандидатуру протівного кандидата. На внесенє п. Томюка висказали збори подяку щирому рускому заступникови п. Василькови за его труд в користь руского народу. — *Свідок.*

Доносьт нам з Дорошівцїв, що звисний панотчик Vasilie Nichitovici агітує між людьми в дуже поганий деморалізуючий спосіб. Він кличе людей поодинокі до себе, вговорює в них, що п. Лукашевич не наш чоловік і радить їм, щоб були на зверх за ним, але коли при виборі дадї свій голос на Гакмана, бо про те не буде знати ніхто. — Румунському панотчикови говоримо: „засї Вам, панотче! Перестаньте кинирити у нас і йдїть з тим до своїх Румунів!“

Політичний перегляд.

Гостина цісаря в Чехах.

Цісарєви справляють в Чехах величаві овації, а з особливим задоволенням глядїть монарх на ту обстановку, що оба народи злучились на те, щоб справити цісарєви найкрасшій прийом. Мимо дощу папував на улицах Праги великий рух. Зібрали ся товпи народа, вижидючи приїзду цісаря. О год. 3. по полудни розпочали творити шпалір улицями міста. На двірці вижидали цісаря: маршалок краю кн. Любокович, міністер торговлі Форшт, просядник міста з членами ради і інші достойники. Серед окликів „слава“ вїхав поїзд на перон. Музика заграла народний гимн. З воза висїв цісар а за ним генеральні адїютанти, президент міністрів Бек, міністер Папак і був. посол Крамарж, а в кінці намісник. Цісар подав руку маршалкови Любоковичеві і довше з ним розмовляв. Опісля говорив з бувшим міністром Рандою, з міністром Форштом, президентом высшого суду, віцепрезидентом намісництва і директором поліції. Посадник грєс почитав цісаря бесідю в часті чєскою, в часті німецькою, ввєвняючи його о непохитній любови і вірно-підданчї почуваних населєня. Цісар відповів вперед по чєски, опісля по німецки, дякуючи за сердечний привіт і вказуючи на конєчність однодушної і мирної діяльности всіх народностей замєшкуючих Чєхїю. По тім всїв цісар до повозу, при котрім уставилась горожанська сторожа. В першїм повозї їхав посадник грєс, за ним намісник Кудєнгове а в третїм цісар в товаристві генерал-адїутанта Пара. Дальше їхали міністри і інші члєни цісарського товариства. На улиці Фердинанда уставило ся около 300 дїтий в гарних слованських народних стрєх. На подвірїю замку Градчина зібрали ся штабові офіцери, війскові лікарі, аудиторі і війскові урядники праскої залогї. Серед гromу армат і звуку дзвонів вїхав цісар на замок і удав ся до своїх комнат, де його ожидали архикнязь Кароль Франц-Йосєф і кардинал Скрбенски, який виголосив привітну бесіді. В слідуючих днях оглядав цісар будинок торговельної палати в Празї, дальше народну школу на предмістї Карлин, як також місце під будову нового чєского і німецького університету.

Зїзд короля Едварда з королєм Віктором Емануєлем.

Європейські монархи сєго року щось дуже горячєво подорожують, а вже найбільше з між них їздить англійський король Едвард. Бував він у Франції, бував в Іспанїї, а недавно заїхав і до Італїї. Такі стрічі монархів дають субстрат під політичні комбїнації. А вже найбільше обговорюють стрічу короля Едварда з королєм італ. Віктором Емануєлем — німецькі часописи. Деякі дєвєники говорять, що король Едвард хоче допровадити до романсько-англійського союзу, в якого склад мають увїйти: романські держави — Франція, Іспанія, Італія та германська Англія. Таким чином захитає ся тридержавний союз влучєнем з нього Італїї, а що найголовнїше — Німєччина остане ся сама, бо з Авєстрїєю має вона дуже мало спільних інтерєсів. З такої то причини мав король Едвард від-

бути подорож до романських володарів. Італійські міродайчі часописи не приписують ніякого політичного значіння стрічі обох королів, і акцентують, що Італія і надалі держить ся кріпко при тридержавнім союзи.

Події в Росії.

Поладнанє непорозуміння.

Непорозуміння між президентом міністрів Столипіним а президентом Думи Головіном можна вважати поладженим, бо в справі присутности знатоків в комісіях Думи прийшло вже до привязної згоди між обома президентами. Знатокі будуть могли з'являтись в Думі, представляти там свої погляди, — мусять однак сейчас потім віддаляватись, не беручи участі в обрадах комісії.

З російської Думи.

Дума радила дальше над аграрною справою. Довше, як годину говорив посол Пуришкевич. В своїй бесіді виступив протї лївиці тому, що вона протівить ся понятю власности а єдино визнає понятє держави. Поляки повинні йти в аграрній справі разом з Росїєю і не мїпати до сєго подїтки. — Як звїсно, чорносотєнного посла Пуришкевича виключєно з одного засїданя за се, що жадав від Думи, щоб она повстанєм з місць вшанувала всіх із чорної сотні, що погибли в борбі з революціонерами. Сей ганєбний виступ Пуришкевича мав такий наслідок, що тепер виступило із клубу крайних правих п'ятнадцять послів. Між ними виступив граф Вобринський, єписк. Евлогій і єп. Плятон. Всї сєцєсіонїсти вступили до партії умірованих послів. Крайна правиця має тепер отже лиш єїмох члєнів, між тїм Крушевана, Пуришкевича і Шульгіна. — Комісія Думи виготовила інтерпєляцію до міністра внутрішних справ протї генерал-губєрнатора Москви Гершельмана в напружї надужити власти. — Найновїйші телеграми подають відомість, що на останнім засїданю Думи вносєно інтерпєляцію о заворушенях в Рязї. При тїй нагодї чорносотєнний посол Шульгін звернув ся до послів лївиці з словами: „Протєстуйте протї карї смертї, але заявіть, чи не маєте бомб в кишєнях!“ За сї слова президент Думи виключив Шульгіна з засїданя. Члєни крайної правиці вийшли з Шульгіном з салї. Протєст їх протї сєго зараджєня долучєно до протоколу. — Інтерпєляцію протї надужити власти Гершельманом прийнято одногосно.

Дрібні вісти.

Правительство на Сибїрі закупило 10 мїліонів пудів збіжжя, котрє показало ся зїсєтним і шкідливим для здоров'я. Мимо того правительствєнні агєнти роздають се збіжжє хлопам. Комісія зложена з представитєлів товариства гігієнічного звернула на се увагу управительства, та правительство до тепер нічо не відповіло. — Депутация православних хлопів з Волини під впливом монаха о. Іаодора приїхала до Петербурга просити царя, щоб вигнав з Росїї всіх нехристиян, котрі хотять висадити в воздух почайвний монастир. Столипін обїцає, що постарєє ся їм о авдїєнцію у царя. — „Berliner Tagblatt“ доносьт, що 14. с. м. арєштєвано в Петербурзі чотирох важних політичних заговірників. Двох з них мало належати до тих, які тамтого року виконали знаний атєнтат на відо Столипіна. — На останніх зборах єрєкції правих послів до державної Думи радилась, чи правительство повинно тепер розганяти Думу. Виявилось, що Пуришкевич та „союз руського народа“ самі, без дозволу сєї єрєкції розпочали агїтацію, щоб розігнати Думу. Тепер на сїй нараді виступило дуже багато члєнів єрєкції протї того, щоб розганяти Думу. Великою більшістю гослєв присутних ухвалєно, щоб спинити єю агїтацію. — Дня 14. цвітня почав відсїджувати адмірал Нєбогатов свою дєсятлїтню кару в петропавловській кріпості. — В англійськїм „Times“ помістив проф. Мартєнс сензацийну статю, в якій докazuje, що і друга Дума не є спосібна до працї, що введєне загального гослєванє є кардинальною похибкою російського правительства і що в Росїї трєба вєвести вибори курїальні.

Берім ся до промислу.

(Допись).

(Дальше).

Протє щоб їх ратувати перед моральною загибєлю нам кончє трєба старатись, щоб кождому дати якєсь занятє, якийсь чєсний заробок, навчати його якогось ремєсла, а до сєго кончє потрібні промисловї школи. Такі школи, для поодиноких галузий промислу, мають дати провід всім ремїсникам в краю, мають дбати о поступ і улїшєня технїчні даних виробів. Без такої школи, без такої провідної інстїтудї, годї нам очікувати, щоб ремїсник, часто непросвїчений чоловік, сам пняє ся, сам поступав, сам улїшєнував свої виробї. Закладанє шкїл промислових є чи не важнїйшою справою, як закладанє гімназий. Школа промислова се добро для великих мас народа бідного, гімназия для певного ограниченого числа єсупільности. Що має зробити сєлянин зі своїм

ошном, для котрого не має грошей, щоб його у гімназію слати, а в дома має кавалочок поля, на котрий росте 6 до 8 дітей. Що такий хлопець має робити, що з нього буде? А ось для такого як раз школа промислова. Хлопець побуде 2 до 3 роки, скінчить школу і виходить вже, як то кажуть „своїм паном“. Вже годець, чи то в краю, чи своє удержане, ба ще й родичам з поміччю приходять. А з гімназій — як-раз тота найбільш верства люду користати не може. Нас, — наш край, не зроблять гімназій багатими, тільки промисл. Будьмо бідні у всякого рода бюрокрації, а за те будьмо багаті в фабрики, в школи промислові, в промисл. Возьмім під увагу, кільки то в році населене Буковини запотребовує всяких знарядів, меблів, одєжи, капелюхів, начиння, узятя, паперу і много, много иншого. А чи ті всі продукти, се краєвий виріб? Ні. То все з заграниці. А если би те все було втворюване в краєвих фабриках, варстатах і робітнях, подумайте кільки би то рук мусіло працювати, кільки люду мало би заробок, кільки гроша задержалось в краю, а не викидалось би за границю. Хто би тоді нарікав на бідну, коли кождий має можливість всюди до праці стати і заробити. То-ж берім ся самі до промислу, заопікуймо ся ним, не чекаймо аж хтось инший неспрошений прийде і зачне опікуватись нашими людьми та промислом, аж хтось инший стане добродієм нашого селянина.

Таке саме діялось і десь у нас в Галичині. При міром жив собі в Косові ганчар, незвичайно талановитий в своїм заводі, сотворитель свого оригінального стилю декорования начинь, бл. п. Олекса Бахметюк. Робив горшки і продавав як кождий на мару грейцарів, тай жив якось бідолоха в нужді. Ніхто зі своїх не звертав на нього, на його артистичні вироби уваги. Аж знайшлись Поляки, котрі ним зацікавились. Виволікли його вироби перед світ і показали, який талант видає на його виробках. Почали уряджувати вистави з його виробів, надгороджувати медалями, ба навіть сам цісар дав йому устне признание. Навчили його читати і писати (був анальфебетом) розумієсь по польски, та врешті і перехрестили на Бахмільського. Уродив ся Бахметюком, а помер Бахмільським. Чи думаєте, що він руский селянин, живучи приміром ще й до тепер, не був би вже стояв в рядах вшехпольської „Ліги поміщицько-промислової“, в наслідок тих добродійств які Поляки для нього положили? Поляки галицькі добре пізнали, що промисл се найважливіше діло народне. І стали робити заходи, щоб його в свої руки захопити. І се їм повелось. Всі фабрики галицькі, всі варстати стоять під покровом „в звязи з львівською „Лігою поміщицько-промислової“, на чолі котрої стоять найзавзятіші шовіністи вшехпольяки. Немало навіть опікують ся нашим гуцульським промислом домашнім. (Вистава гуцульська в Косові в р. 1904). Вони побачивши, що діло їде їм добре у Галичині, забалили також ратувати „креси східні“ під покривкою „ушпемисловеня краю“ на Буковині. І ось в ч. 586 „Słowa Polsk-ogo“ з р. 1906 заповідають вони, що згадана „Ліга“ хоче заложити в Чернівцях свою філію, котра би там репрезентувала галицький промисл. Знов же в тім самім „Słowa i Polsk im“ з дня 18. січня 1907. р. оден з вшехпольяків радить, щоби галицькі вироби призначені для Буковини підписувати по руски, німецьки і румунськи. Тут в Галичині бойкотують такі вироби галицькі, котрих фірма спробує в чім небудь ужити німецького язика. Але для „східних кресу“, для інтересу, то і язик „пруської гакати“, для інтересу, то і язик „пруської гакати“ уживати не зашкодить. З початку будуть вони тільки репрезентувати галицький промисл, а пізніше стануть опікуватись місцевих ремісників, стануть тими, котрі ніби займуть ся щиро долею буковинського ремісника.

Перед кількома днями розіслала згадана „Ліга“ по всіх галицьких заведених фабричних ось такий обіжник:

„Szanowna Firmo! Agencja handlowa dla uprowadzenia wyrobów przemysłowych galicyjskiego na Bukowinę, jest już założona. Pozwalamy sobie zwrócić popowinno na ten fakt uwagę Szanownej Firmy w przekonaniu, że Szanowna Firma nie omisszka skorzystać z tak dobrej sposobności nadarzającej się ku rozszerzeniu rynków zbytu dla naszych wyrobów.

Zgłoszenia w tej sprawie (w języku niemieckim) należy obsyłać pod adresem: Gabryel Fischer. Bank und Kommissionshaus Czerniowce. Z poważaniem Dyrektor Biura „Ligi pomocy przemysłowej Olszewski“.

І так буковинський хлоп нехай з голоду гине, а Поляки будуть їх засипувати своїми виробами, а пізніше будуть заводити „polski przemysł na Bukowinie“.

(Дальше буде).

Для жертв на львівській університеті зложив др. Володимир Кобилянський 10 К.

Українські академики перед судом. „Neue Fr. Presse“ пише, що більше чим сумніве є, аби оскаржене українських академиків в справі січневих подій на університеті розширено на інших, котрі не були об'яті доси додержанем карним. Процес не відбуде ся перед лавою присяжних, але перед звичайним трибуналом, в кождім разі відбуде ся не скоро, бо перекладене актів слідчих на німецьку мову забере багато часу.

Соціал-демократична часопись в Ісландії. Як далеко розширив ся соціал-демократичний рух, свідчить найліпше ся обставина, що навіть в так далекій Ісландії з початком р. 1906. почала виходити соціал-демократична часопись. Спершу виходила вона в протязі неозначеного часу, а тепер яко тижневник.

Вісти з російської України. Український клуб постановив на засіданні д. 3. цвітня прилучитись до клубу автономістів, в яким Українці творити муть найсильнішу національну групу. — В київській університеті вибрано нову студентську раду. За председателя нової ради об'явлено д. Вол. Винниченка, за товаришів председателя дд. Левицького та Залізняка, за секретарів Бендера та Колубовського. Президія Ради, як бачимо, майже в цілості є в руках свідомих українських студентів. — В Полтаві спеціальний чиновник присланий від Синоду робить слідство у справі українського журналу, котрий видавали учні місцевої семінарії. Включено 20 учнів. Серед семінаристів рух.

Руский патріархат. „Zeit“ подає за „Słowa i Polsk-im“, що у Ватикані із сторони руского духовенства обвинувачувано польське духовенство о ширені національного шовінізму, який польське духовенство ставляє понад церковні інтереси. Сего закиду уживано як аргументу, щоб вказати konieczність зростання руского патріархату, який руску націю за її церковну вірність хоронив би перед Поляками. Закид проти польского духовенства аж надто справедливий.

Утеча Хрусталева з Сибіру. Звісний колишній председатель ради робітників в Петербурзі, Хрусталева-Носсар, втік з Березова на Сибірі свого місця заточення і перебуває тепер в Берліні. Хрусталева-Носсар грав в історії російської революції визначну роль. Він з'організував робітників Росії до політичних масових страйків і увів в жите раду робітницю, яка пригрозювала оружене повстання. З кінцем 1905 р. показав ся в Петропавловську тюрму, а перед кількома місяцями виряджено його на Сибір. Перед кількома днями втік з того самого засланя приятель Хрусталева, Троцький.

Десінфекція цілої армії. Япанське правительство зарядило десінфекцію манджурської армії, зложеної з 800.000 людей, по її повероті з поля війни. Розуміє ся, що не десінфекціоновано цілої армії відразу, лиш в міру того, як она вертала домів. Десінфекція обіймала людей, одіж і оруже. Люди розбирали ся до нага, а їх річі вложено до спеціальних мішків, в котрих піддано їх десінфекції через випарення. Воляки війшли до басенів з горячою водою, а по купелі вложили на себе широкі плащі, в котрих мусіли остатись так довго, аж їх одіж висохла. Десінфекція перешла до формальної. Навіть перестегні на пальцях піддано десінфекції, а паперові гроші виміняно на нові банкноти. Все те відбувало ся вночі і кождий воєк порав ся 75 минут. Десінфекція мала на цілі недопустити до того, щоби повертаюча армія стягнула до краю всякі недуги, як се буває по всіх війнах. Отже знов молода і всім поступовим улаженням приступна япанська держава дала примірну науку старій консервативній Європі.

По 20 роках. Між особами, що вратували ся підчас землетресення в Сан Франціско, находила ся особа досить звисна італійській поліції. Розходить ся о Італійця Рікоміні з Луки, якого італійські суди за вбивство двох карабінерів засудили 27. марта 1887 р. на доживотну каторгу. Рікоміні втік тоді з Італії, а власті дармо за ним пошукували. Землетресення зраділо його місце пробування. Італійські власті зажадали видачі, бо вже по 27. марта 1907 р. застаріла би ся ціла справа. Однак Американці відказали видачі за вдяки впливови Рікоміні, який в Америці став ся тимчасом мільонером. По таких обороті справи, по впливі 20-ох років повідомляє Рікоміні о своїм повероті жінку і діти, яким в протязі двох десятирок років не дав найменшого знаку свого життя, бо поліція була б довідала ся о його приноді.

В справі замордованя Андрія Колотила одержали ми такі вісти: Місцевий листом Мараєвич ззнає, що тиждень перед мордом дістав бл. пам. А. Колотило лист із засудом смерті так, як і місцеві учителі. Знає вже й се, що ті одинацять, які пали з Колотилом в вечер перед його смертю, сперечались з ним про вибори та про кандидатів. — Дня 14. с. м. зголосив ся до слідчого судії і до жандармерії О. Влад і заявив, що Мих. Фрунза (гр. прис.) і Георгій Тосан (дяк, голова кацапської читальні і каси) давали йому 20 К, аби він вибив вікна учителям. Видно з того, що в Видавчу мусить існувати ціла банда заговорників. Свідчать о тім і се, що (як доносять нам) Ів. Коронаційський (який замордував же чоловіка) грозив публично в коршмі, що учителям не допоможуть і револьвери. — Слідчий судія

приходить часто до Видавча, та, як доносять нам, люди так боять ся розбійників, що свідомо не зізнають всего слідчому судії. Се вже смішно і так не вільно поступати!

Руский урядовий язик в Галичині. Мимо закону Абрагамовича заведене в Галичині руского урядового язика по руских громадах іде в скорім темпі. Доси завело 1183 громад в себе руский урядовий язик.

Приют для сліпих. В Чернівцях має ся заложити приют для сліпих. Властитель більшої пошлості цїс. радн. Г. Вайсголає заявив готовість відступити місце під будову згаданого інституту.

Оповідки, іменованя і т. п.

На збори! Віцемаршалок др. Ст. Стоцький просить всіх управлених до голосованя Русинів черновецких, щоб явили ся певно і точно на важну нараду в справі виборів до Ради державної з міста Черновець, яка відбуде ся в неділю, дня 21. цвітня с. р. о 12-й годині в полудни в сали „Народного Дому“.

З правительства. Краєвий президент іменував окінчених учеників середньої школи п. Петра Князького і п. Ємія Пігуляка практикантами рахунковими при буковинському правительстві.

Церковне. Гр. кат. адміністратор в Брошківцях Николай Волянський зістав іменованій парохом там-же.

Запомога з каси щадничої. Виділ тутешньої каси щадничої на засіданні 10. с. м. надав бурсі імені О. Федьковича запомогу в висоті 300 К, а також таку саму квоту „Руському православному Народному Дому“.

Виділ тов. „Руска Школа“ уряджує в суботу, дня 20. цвітня с. р. о 8. вечером в компатах „Народного Дому“ конференцію членів товариства, що служать при висших школах. На дневнім порядку: виклад д-ра Ст. Стоцького про науку рускої мови і инші справи, що дотичать висшого шкільництва. — Проф. А. Клим, голова.

Проба цілого хору „Буковинського Бояна“ і важна нарада відбудуть ся в суботу, дня 20. с. м. точно о год. ців до 8-ої вечером.

Заряд дівочої бурси в Чернівцях пошукує інтелігентної настоятельки. Зголошеня у совітника М. Галіца, ул. Св. Тройці ч. 16.

Із штуки і літератури.

Ruthenische Korrespondenz, ч. 3. зміст: Erweiterung der Landesautonomie Galiziens. — Deutsche und Ruthenen im künftigen Parlament. — Berichte aus dem ukrainischen Reichsdumaklub. — Die Bezirkshauptleute-willkür. — Ruthenische Saisonarbeiter. — Ein polnisches Preßbureau. — Telegramme. Редакция і адміністрация: Відень, XVII/3, Frauenfelderstraße 2.

„Буковинський руский народний театр“ під дирекцією Івана Захарка. — В неділю дня 14. с. м. віограла дружина згаданого театру стару, та всеж таки вічно молоду і свіжу на нашій сцені штуку Котляревського „Наталка Полтавка“. Гра акторів була сям разом надсподівана. Та мимо того сали „Народного Дому“ була порожня, лиш там та не-там видно було декого з міщан, та як звичайно в більшій числі шкільну молодіж... Із старшої братії і з свідкою був би нікого не знайшов. Се кидает не конче корисне світло на наше міщанство, яке своєю байдужістю не лише матеріально, але також і морально вбиває вже в зародку так хосенну і потрібну для нашого народу інституцію як народний театр. Та байдужність до власної штуки тим більше трагїє нашу громаду, бо на німецьких представлєнях все її повно. Гра, як вже згадано, вишла добре. Головна гра спочивала в руках панни Остроньовської (Наталка), яка з повним зрозумінєм і чутєм віддала свою роль, а деякі пісні відспівала просто по місцевцї. Пані Кордасевич грала як все, так і тепер добре, а публіка не могла налюбуватись щирістю старої Терпелихи. Не менше одушевляла публіку гра п. Созанського в ролі вояного, а його чудернацька мова та залицяня до Наталки викликали цілу бурю оплесків. Роль Петра грав п. Робачек. Він грає не зле, поява його симпатична, та за те бракує йому рухів і для того виходять такі сцени, як стріча з Наталкою, не так, як мали би бути. Так само не дуже мило вражає ухо його занадто монотонний спів, але при частійших виравах вдасть ся побороти і ті трудности, а „Народний театр“ може мати в особі п. Робачека гарну силу. Добре грав також п. Рудкий (Микола) а так само і п. Маріанський (виборний), який відспівав особливо пісню „Дід рудий“ просто знаменито. В кінці треба, щоб деякі актори доконче навчили ся акцентувати слова, а навіть і цілі речення. Зле акцентоване слів псує не лише вартість гри, але також і самої штуки і на се повинні деякі панове актори звернути більше уваги. Та загалом кажучи, гра вишла добре і публіка була із представлєня цілком задоволена; лишив ся незадоволений один лише директор, бо в касі було недобору близько 50 К. — І. Д.

НОВИНКИ.

Чернівці, 18. цвітня 1907.

Ігнац Ауер помер. Оден з провідників німецької соціал-демократії, Ігнац Ауер, помер. Покійник належав до тих „старих“, які згодом ідуть до гробу. Над могилою виголосили гарячі промови товариші помершого: Бебель, Зінгер та др. Адлер.

Вписи на львівській університеті відбувають ся в українській мові. Тільки імя і назвизко подають наші студенти також латинськими буквами.

Ціна оголошень за одноразове їх поміщення: Ціла сторона 80 К., $\frac{1}{2}$ сторони 60 К., $\frac{1}{3}$ стор. 40 К., $\frac{1}{4}$ стор. 20 К., $\frac{1}{8}$ сторони 10 К., $\frac{1}{16}$ сторони 5 К., $\frac{1}{32}$ сторони 2 К. 50 с. — Анонси обчислює ся після обсягу місця не після малого тексту.

ОГОЛОШЕННЯ.
За рубрики: Надіслані і Оголошення редакція не відповідає.

При кількохразових або при річних замовленнях, значний опуст.
Дрібні Оголошення малим друком (petit), числять ся по 4 с. від слова.
Належистий за анонси марками поштовими не приймає ся.

Звичайний загальний збір каси пожиткової і шадничої для громади Лашківка відбуде ся дня 26. цвітня з звичайним дневним порядком. — *Старшина.*

Українська політична економічна і літературна газета

„НАША ДУМА“

Часопис присвячена потребам городського і сільського робочого люду.

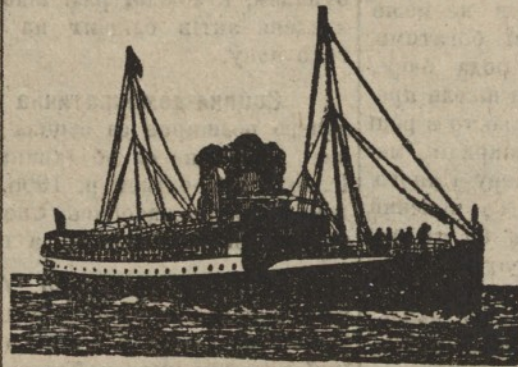
В газеті писати муть члени Державної Думи. Газета має власних кореспондентів в Державній Думі і Державній Раді. — Виходить двічі на тиждень. — Передплата на рік 3 карб., на пів року 1 карб. 50 коп., на місяць 50 коп.

Редакція і Контора:
С.Петербург, Сергієвська 81 кв. 37.
Ред.-видавець: Я. С. Калениченко.

Хлопця до практики склепової пошукує
„Читальня“ в Топорівцях.
Близні условини тамже.
73 (5-5)

Г. ФАЙЛЕС
усувач нагніток
Чернівці,
ул. Руска ч. 8.

До Америки і Канади

найвигідніша, найдешевша і найпевніша їзда через

ЛІНІЮ КУНАРДА

Головне заступництво для

Галичини і Буковини

Львів, ул. Браєрівська ч. 6.

Заступництво для Буковини: **Чернів.**
ці ул. Головна (Енденберг) ч. 32-
104 35-52 н

Марка охоронна: **КОТВИЦЯ**

Liniment. Capsici comp.
Pain-Expeller

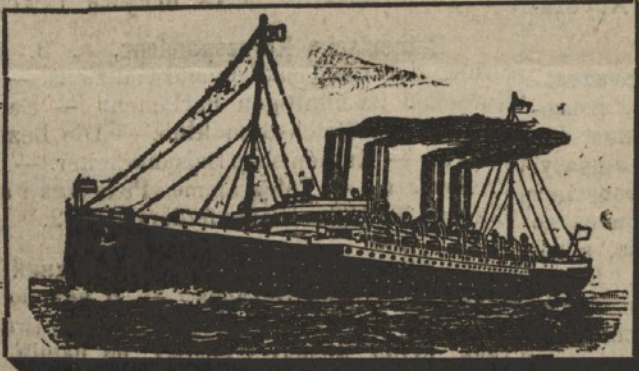
Загально признаний знаменитий усмираючий лік на втиранє по ціні **80 сот. 1-40 кор. і 2 кор.** можна купити у всіх апіках.

Просимо жадати сей загально улюблений лік все лише в оригінальних флашках з нашим охоронним знаком „КОТВИЦЯ“ з апіки Ріхтера і для осторожности приймати лише флашки тим охоронним знаком яко правдиві. 112 25-40

Апіка Ріхтера „під золотим львом“
у Празі, улица Елисавети число 5.

В КАНАДУ і АМЕРИКУ

Не купуйте
шикарти,
доки не за-
питає ся в

Уважайте на
номер 14 ул.
Ратушева
бо лиш там

Міжнароднім
Бюро подоро-
жж Гльобус
о ціну!

знаходить ся
Бюро Подоро-
жж Гльобус
28 15-20 н. с.

прямо без пересідання

переправляє
найскорше і найдешевше
Вис. ц. в. Правительством концесією.
міжнародне
БЮРО
ПОДОРОЖИ

Гльобус
Чернівці,
ул. Ратушева ч. 14.
(Буковина).

(Steckenpferd-Lilienmilchseife) МОЛОЧНЕ МИЛО З ЛЕЛІЇ, Бергмана і С-ки в Дрезні і Тешині над Ельбою

після одержування щоденно нисем з признанєм, єі остане ся із всіх медичних мил найуспішнішим, проти соняшних виписків на шкірі, як також служить до одержання і плекання свіжої милої і рожевої пери. — Штука 80 сот. у всіх дрогериях, складах перфум і торговлях мила. 44 (9-50) п.

Голов. склад у Шміда і Фонті на Чернівці, ул. Головна.
(Enzenberg-Hauptstrasse)

Видання „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“
можна купити у всіх
філіях „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“,
в друкарні „Рускої Ради“ і в книгарни І. Рехенберга.

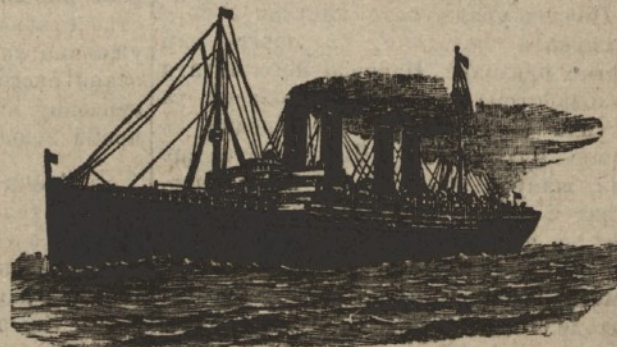
Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Захарка.

В 6 днях до Америки,

Переїзд подорожних до

Канади і Аргентини

109 (40-104) н. с.

жадайте поясненнь

Напишіть лиш картку кореспонденційну до

Falck & Comp.

Гамбург, Raboisen 30 Amerikahaus.

Кореспонденція у всіх мовах.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

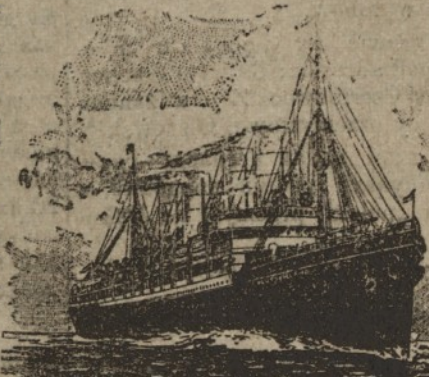
має на складі

Книги і друк для Каси райфайзенських.

Розповсюджуйте „БУКОВИНУ“ і „РУСКУ РАДУ“.

Hamburg Amerika Linie

Проста переправа
без пересідання.
Знанням із своєї
скорости пошто-
вим і поспішним
кораблем так зв.
Doppelschrauben
Schnell-
dampfer.

З Гамбургу до
Нью-Йорку,
Канади,
Бразилії,
країя Ла-Плати
Пол. Африки
і
Схід. Азії.
Парівці „Гамбург-
Америка“ ліній від-
значають ся тим, що
суть заосмотрені в
знаменитий харч,
чисті каюти, і паса-
жири їдуть ними ско-
ро і безпечно.

Пасажирам ізраїльського віроісповідання їдучи
по всіх наших кораблях межи покладом по-
дасть сят реальні страви.

Видача карт до всіх стаций Сполучених держав і до Нанади.

Близні условини уділяє скотство

Генеральна агенція для Буковини,
Чернівці, ул. Паньська ч. 16.

113 (4-6) 2 н.

За редакцію відповідає: Віктор Строїч.